

SISTEMSKI ERITEMSKI LUPUS SA KASNIM POČETKOM BOLESTI

Aleksandra Tomić Lučić

Centar za reumatologiju, alergologiju i kliničku imunologiju, Klinika za internu medicinu, Klinički centar „Kragujevac“,
Fakultet medicinskih nauka, Univerzitet u Kragujevcu, Kragujevac

APSTRAKT

Smatra se da sistemski eritemski lupus (SLE) sa početkom u starijim godinama života, posle 50. godine, ima drugačiji klinički tok, sa neprimetnim početkom bolesti i veoma nespecifičnim prvim manifestacijama oboljenja. Incidenca lupusa sa početkom u starijim godinama života iznosi 12–20% od svih bolesnika sa SLE. Atipična klinička slika, nespecifične inicijalne kliničke manifestacije i mala incidenca SLE u starijoj populaciji utiče na otežano postavljenje dijagnoze kod ovih bolesnika. Može se reći da uprkos manjem broju ozbiljnih kliničkih manifestacija SLE (nefritis, lupus centralnog nervnog sistema), kao i manjem stepenu aktivnosti bolesti, bolesnici sa kasnim početkom SLE imaju lošiju prognozu zahvaljujući većem broju udruženih oboljenja koja nastaju kao posledica starenja orgnizma, kao i duže ekspozicije kardiovaskularnim faktorima rizika. Njihova prognoza ne zavisi samo od osnovne bolesti, već i od kliničkog konteksta u kojem se ona pojavljuje. Neophodno je primenjivanje strategija koje smanjuju učestalost kardiovaskularnih bolesti, osteoporoze, patoloških fraktura, infekcija, kao i drugih komplikacija. Bolesnike, takođe, treba često kontrolisati, zbog većeg rizika od nastanka ireverzibilnih oštećenja.

Ključne reči: lupus eritematozni, sistemski; prognoza; mortalitet.